

การจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่
ของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

MANAGEMENT OF PLASTIC SCRAPS TO BE TRANSFORM INTO NEW MATERIALS
OF THE ROYAL THAI CUSTOMS DEPARTMENT UNDER THE NATIONAL STRATEGIC
FRAMEWORK FOR 20 YEARS

วรชิต เดชบวรลักษณ์¹ และสมเดช มุงเมือง²

Vorachit Deachborvornlak¹ and Somdet Mungmaung²

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

Email: Vorachitn@gmail.com¹

Received 20 August 2022; Revised 21 June 2023; Accepted 28 August 2023.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2) ศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่เป็นไปตามระเบียบการบริหารจัดการของกรมศุลกากร และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร 7 คน ผู้ประกอบการภาคเอกชน 6 คน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาหาประกอบบริบทและนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาและอุปสรรคคือในการนำเข้าเศษพลาสติกพบการกระทำความผิดทางศุลกากรทั้งการสำแดงเท็จและการปลอมแปลงเอกสารซึ่งยากต่อการตรวจสอบและควบคุม การขอใบอนุญาตนำเข้าจำเป็นต้องเตรียมเอกสารปริมาณมากและหลายหน่วยงาน อีกทั้งแนวทางการปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปในทางเดียวกัน การตรวจปล่อยสินค้าซับซ้อนใช้เวลานาน เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการควบคุมตรวจสอบ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการพบว่า สิทธิประโยชน์หรือนโยบายส่งเสริมไม่สามารถใช้งานได้จริง 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความชัดเจนของกฎหมายและระเบียบ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ การสื่อสารและกระบวนการที่รวดเร็วชัดเจนตรงประเด็น การบริหารทรัพยากรบุคคลด้วยการจัดสรรอัตรากำลังและสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ นโยบายที่ชัดเจนของรัฐ การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรการบังคับใช้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ตรวจสอบติดตามการนำสินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตในโรงงานนอกเขตปลอดอากร และการฝึกอบรมและการจัดการองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; เศษพลาสติก; แปรสภาพเป็นวัสดุใหม่;

ABSTRACT

The purpose of this research were: 1) to study the problems and obstacles in the management of plastic scrap imports to be converted into new materials by the Customs Department under the framework of the 20-year national strategy; 2) To study the factors that will promote the management of plastic scrap imports to transform them into new materials in accordance with the management regulations of the Customs Department; and 3) to study the management guidelines for importing plastic scraps to transform them into new materials to be more efficient. This study was researched using qualitative research methods. Data were collected by documentary study and in-depth interviews from key informants including 7 Customs Department officers and 6 private entrepreneurs.

The findings were revealed as follows: 1) Customs offenses involving both false declarations and falsification of documents for inspection and control of the import of plastic scraps are therefore difficult to implement, applying for a license to import plastic scraps requires the preparation of a large number of documents, which have many agencies. and the operating guidelines are inconsistent and in the same direction Product release issues are multiprocess and take too long, the problem of the officers is not enough to control the audit, operators encounter problems that various benefits or policies cannot be used in practice; 2) Factors that promote effective management, include supporting factors in terms of clear laws and regulations. Linking information between customs within the relevant departments both at home and abroad factors for improving service quality by allowing operators to present problems, obstacles and suggestions for the Customs Department to improve its operations The communication factor in the work process should be speedy clear and to the point and human resource management factors There should be a manpower allocation and the creation of quality human resources; and 3) The government sector should have clear policies and have to monitor and control compliance with relevant laws. as well as improving the laws on plastic recycling to accommodate changes in the situation of plastic waste. and the adoption of technological innovations in the monitoring of the removal of plastic waste products from the free zone to produce in factories outside the free zone. Including training for staff and knowledge management within the agency.

Keywords: Management; Plastic Scrap; Recycle;

บทนำ

ระหว่าง ปี พ.ศ. 2523-2533 เกิดปัญหาต้นทุนค่าใช้จ่ายของการกำจัดของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการลักลอบทิ้งของเสียอันตรายจำนวนมาก และ ในปี พ.ศ. 2529-2532 พบว่ามีการบรรทุกของเสียอันตรายจากกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมไปทิ้งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและยุโรปตะวันออกเป็นจำนวนมากเช่นกัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ในการประชุมอนุสัญญาบาเซล ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีมติ

ให้เพิ่มความเข้มงวดของชนิดขยะที่สามารถนำเข้า-ส่งออกข้ามแดนระหว่างประเทศได้ อีกทั้งยังต้องได้รับความยินยอมจากประเทศปลายทางที่นำเข้านั้นด้วยโดยมีจุดประสงค์เพื่อลดการเคลื่อนย้ายเศษขยะข้ามแดน ซึ่งเป็นการคุ้มครองประเทศกำลังพัฒนาที่นำเข้าเศษขยะ ไม่ให้เป็นพื้นที่รองรับขยะจากประเทศอุตสาหกรรม หรือจากประเทศพัฒนาแล้วจัดให้มีการบำบัดและการกำจัดของเสียอันตรายใกล้กับแหล่งกำเนิดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยบริหารจัดการให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อีกทั้งยังมีจุดประสงค์เพื่อลดปริมาณการเกิดของเสียอันตรายและลดอันตรายจากของเสียให้มากที่สุด (Pollution Control Department, 2008) สำหรับประเทศไทยมีปริมาณการนำเข้าเศษพลาสติกเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2560 ซึ่งมีสาเหตุมาจากการจำกัดการนำเข้าเศษพลาสติกของประเทศจีนในปลายปีดังกล่าว ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาบาเซล โดยได้เข้าร่วมประชุมจัดทำอนุสัญญาและข้อตกลงต่างๆ เรื่อยมา และได้ลงนามให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 หลังจากนั้นอนุสัญญามีผลบังคับใช้ต่อประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 (Pollution Control Department, 2008) แม้ว่าอนุสัญญาบาเซลจะไม่ใช้เครื่องมือป้องกันการนำเข้าเศษขยะที่มีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามสนธิสัญญานี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมปริมาณการนำเข้าเศษขยะเข้าสู่ประเทศไทยได้

ประเด็นปัญหาที่พบในปัจจุบัน คือ ผู้ประกอบการรีไซเคิลที่มีใบอนุญาตถูกต้องซึ่งตั้งโรงงานในเขตปลอดอากรได้นำเศษพลาสติกที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าเพื่อการรีไซเคิลจากเขตปลอดอากรออกไปผลิตนอกเขตปลอดอากร เนื่องจากโรงงานผู้ผลิตในเขตปลอดอากรมีกำลังการผลิตไม่เพียงพอ ประกอบกับค่าใช้จ่ายสำหรับค่าสาธารณูปโภคในเขตปลอดอากรมีอัตราสูง ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของผู้ประกอบการ แต่การนำเศษพลาสติกที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้ามาเป็นวัตถุดิบในโรงงานรีไซเคิลในเขตปลอดอากรออกไปนอกเขตปลอดอากรจะต้องดำเนินการปฏิบัติตามประกาศกรมศุลกากรที่ 115/2561 (Customs Department, 2018) ลงวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำเข้าไปในหรือปล่อยออก การเก็บของ การขนถ่ายของการตรวจตราและการควบคุมในเขตปลอดอากร ข้อ 9 คือ การนำของออกจากเขตปลอดอากรเป็นการชั่วคราว เพื่อซ่อมแซม ดัดแปลง ปรับปรุง ประกอบ หรือเพื่อการอื่นตามความจำเป็น ถือเป็นการดำเนินการในราชอาณาจักร โดยของที่นำออกจากเขตปลอดอากรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวจะต้องเป็นของที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากร เพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตปลอดอากร หรือการประกอบกิจการในเขตปลอดอากรตามที่ได้รับอนุญาตจากกรมศุลกากร แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นการดำเนินการในราชอาณาจักรตามประกาศกรมศุลกากรที่ 115/2561 ข้อ 9 ดังนั้นผู้นำของออกจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตนำเศษ เศษตัดและของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ข้อ 1 ได้กำหนดไว้ว่า เศษพลาสติกที่นำเข้าจะต้องแยกประเภทแต่ละชนิดไม่ปะปนกัน และสามารถนำเข้าสู่กระบวนการผลิตของโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการการทำความสะอาดอีก ประกอบกับเงื่อนไขการอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ ป.30/2560 ตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงอุตสาหกรรมข้อ 1.1 ซึ่งได้บัญญัติห้ามมิให้ล้างหรือสะสมเศษพลาสติก แต่อย่างไรก็ตามการนำเศษพลาสติกออกไปจากเขตปลอดอากรเพื่อไปผลิตในโรงงานนอกเขตปลอดอากรนั้นจะมีผลกระทบต่อเงื่อนไขอันเกี่ยวกับใบอนุญาตฯของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือไม่อย่างไร ซึ่งหากภาครัฐมีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือขั้นตอนปฏิบัติที่สามารถบังคับใช้ในการติดตามตรวจสอบและควบคุมสินค้าประเภทเศษพลาสติกเพื่อการรีไซเคิลให้นำออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตนอกเขตปลอดอากรได้ ทั้งนี้หากมีการจัดทำบัญชีนำเข้า-ส่งออกอย่างถูกต้อง ก็จะทำให้สามารถควบคุมปริมาณและ

คุณภาพสินค้าทั้งการนำเข้าและส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดความวิตกกังวลเรื่องมลพิษในสิ่งแวดล้อมได้ เกิดผลสมฤทธิ์ในการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูง ซึ่งเป็นแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (Patcharavalai Suphapha, 2019, Chatchai Nathamploy, 2020)

การบริหารการนำเข้า-ส่งออกเศษพลาสติกเพื่อการรีไซเคิลและกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรีไซเคิลพลาสติกนั้น มีองค์กรภาครัฐหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องซึ่งแต่ละหน่วยงานมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และ วิธีปฏิบัติมีข้อจำกัดในการบังคับใช้หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามยังมีช่วงรอยต่อของบางขั้นตอนซึ่งยังไม่ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานใด และจะสามารถบังคับใช้กฎหมายใดเพื่อให้บริการผู้ประกอบการ ซึ่งประเด็นปัญหานี้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนเป็นอย่างมาก และ บางกรณีการดำเนินการขออนุญาตหรือการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐหลาย ๆ หน่วยงานนั้นใช้เวลานาน จนทำให้ผู้ประกอบการเสียประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ และส่งผลต่อการการจัดเก็บรายได้นำเข้า-ส่งออกของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นข้อด้อยที่จะทำให้ผู้ประกอบการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นซึ่งมีการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชนมากกว่าประเทศไทย นอกจากนี้การทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องยึดหลัก Good governance หรือหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น การนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อการแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่บนพื้นฐานความห่วงใยปัญหาขยะล้นประเทศและมลภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก จึงทำให้มีมาตรการการนำเข้าที่ซับซ้อนขึ้น และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของหลายหน่วยงาน ทำให้ผู้ประกอบการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อการแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ ได้พบกับอุปสรรคในการดำเนินการการนำเข้า และการแปรสภาพ ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากภาษีอากรสำหรับการนำเข้า และส่งผลกระทบต่อรายได้จากการส่งออกของผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ถูกแปรสภาพมาใหม่จากเศษพลาสติกจึงนำมาสู่ประเด็นการวิจัยดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ เป็นไปตามระเบียบการบริหารจัดการของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร จำนวน 7 คน ประกอบด้วยสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ จำนวน 1 คน สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ จำนวน 2 คน สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง จำนวน 1 คน สำนักสิทธิประโยชน์ จำนวน 2 คน และ สำนักกฎหมาย จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการภาคเอกชนจำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการนำเข้าและแปรสภาพเศษพลาสติกเป็นวัสดุใหม่ และตัวแทนออกของ (Shipping)
- 2) ด้านเนื้อหา ได้แก่ ขอบเขตด้านสภาพการกำกับดูแล ควบคุม การนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของกรมศุลกากร ขอบเขตด้านองค์ประกอบและโครงสร้างที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ

การนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของกรมศุลกากร ขอบเขตด้านการบริหารจัดการภาครัฐ
แนวใหม่ของกรมศุลกากรในการกำกับดูแลการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่

3) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาทิ อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียง การใช้ Video call หรือ Video conference หรือการติดต่อสื่อสารทางไกลอื่น ๆ ที่สามารถใช้ติดต่อสื่อสารและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้อย่างสะดวก

4) ด้านการเก็บข้อมูล คือ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแหล่งที่มา 2 ส่วน คือ

4.1) ข้อมูลจากเอกสารเผยแพร่ตามแหล่งข้อมูลต่างๆ เป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ

4.2) ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้งานวิจัยนี้ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ

5) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจับประเด็นสำคัญ จัดกลุ่มประเด็นที่คล้ายกัน เพื่อกำหนดค่าความถี่ข้อมูลที่พบ แล้วนำเสนอด้วยการเขียนเชิงบรรยาย อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ทวนสอบผลการวิจัยแบบสามเส้า (Triangulation) โดย 1) เปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูล (Sources Data) 2) เปรียบเทียบจากวิธีรวบรวมข้อมูล (Methods) และ 3) เปรียบเทียบทฤษฎีแนวคิด (Theories) ทำการหาข้อสรุปและแสดงผลแบบบรรยายข้อมูล (Description)

ผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ ของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พบว่า

1) ในการตรวจพบการกระทำความผิดทางศุลกากรมีทั้งการสำแดงเท็จเป็นสินค้าชนิดอื่นและการปลอมแปลงเอกสาร อีกทั้งยังมีการนำเข้าเศษพลาสติก ขยะอิเล็กทรอนิกส์ หรือสินค้าอื่น ปะปนมากับสินค้าประเภทสินค้าใช้แล้ว จึงยากต่อการตรวจสอบและควบคุมการนำเข้าเศษพลาสติก

2) การขอใบอนุญาตการนำเข้าเศษพลาสติกต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมากเพื่อจัดส่งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยหลายหน่วยงานแต่ไม่มีความชัดเจนว่าต้องใช้เอกสารใดบ้าง อีกทั้งแนวทางการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกันและไม่มีการบูรณาการเพื่อแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ประกอบการ

3) การตรวจปล่อยสินค้านี้มีหลายกระบวนการและใช้เวลานานเกินไป จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการควบคุมตรวจสอบ และดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ เกิดความล่าช้าทำให้การนำเข้าส่งออกเกิดค่าใช้จ่ายสูงส่งผลต่อการแข่งขันทางการค้า

4) ผู้ประกอบการต้องการให้ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมรีไซเคิลเศษพลาสติกให้มากกว่านี้และสิทธิประโยชน์หรือนโยบายต่างๆ ควรใช้งานได้จริงเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ เช่น กรณีการห้ามโอนย้ายเศษพลาสติก เนื่องจากบางครั้งมีกรณีเครื่องจักรเสียหรือคนงานไม่เพียงพอทำให้การผลิตไม่ได้เต็มประสิทธิภาพทำให้มีวัตถุดิบค้างอยู่ในโรงงานส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของโรงงาน

การศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ เป็นไปตามระเบียบการบริหารจัดการของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พบว่า

1) กฎหมาย ระเบียบ ที่ชัดเจนในการบังคับใช้ และการเผยแพร่แนวปฏิบัติในกฎหมาย ระเบียบ

ข้อบังคับที่เป็นปัจจุบันของกรมศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเองและสามารถดำเนินการได้ตามข้อกำหนดภาครัฐกำหนดไว้โดยไม่เกิดความสับสน

2) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เช่น การพัฒนากระบวนการอนุมัติและการดำเนินการทางศุลกากรในการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อการผลิตในเขตปลอดอากรและส่งออกป้อนราชอาณาจักรเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้ผู้ประกอบการนำเสนอปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ ระเบียบ และนโยบายของกรมศุลกากรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

3) การดำเนินนโยบายของกรมศุลกากร โดยพิจารณาทั้งด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า การควบคุมทางศุลกากร การค้าและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และอยู่บนหลักของความเสมอภาคและความครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) การสื่อสารในกระบวนการทำงานด้วยความรวดเร็ว ชัดเจนและตรงประเด็นเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งการสื่อสารระหว่างภาคเอกชนกับหน่วยงานภายในกรมศุลกากร การสื่อสารระหว่างหน่วยงานภายในกรมศุลกากร รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก จะส่งผลให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน และการบริการประชาชนมีความชัดเจนและสอดคล้องกัน

5) การบริหารทรัพยากรบุคคลควรมีการจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับปริมาณซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีความชำนาญสูง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลในเชิงบวกและมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6) การบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศุลกากรทั้งภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นการลดต้นทุน ความสูญเสีย และความล่าช้าทางการค้า เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พบว่า

1) การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีทั้งหน่วยงานที่ไม่ต้องการให้มีการนำเข้าเศษพลาสติก และหน่วยงานที่การสนับสนุนให้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อผลิตวัตถุดิบ ภาครัฐจึงควรมีนโยบายที่ชัดเจนโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน รวมถึงต้องมีการติดตามควบคุมปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง หากเกิดปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนใดต้องมีแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการรองรับที่ชัดเจนเพื่อความโปร่งใสและเสมอภาคแก่ภาคเอกชนทุกรายตามหลักธรรมาภิบาล

2) การนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูล เช่น ระบบการควบคุมการนำเข้าและเคลื่อนย้ายสินค้า ระบบการตรวจสอบและจัดเก็บภาษี ระบบควบคุมทางศุลกากร ระบบบริหารความเสี่ยงเพื่อตรวจสอบสินค้าที่อาจหลีกเลี่ยงภาษี หรือข้อห้ามข้อจำกัดในการนำเข้า รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับด้วย ซึ่งจะเพิ่มความโปร่งใส รวดเร็ว และถูกต้องในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกที่ดีขึ้น

3) การฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเศษพลาสติก รวมถึงการจัดการองค์ความรู้ภายในหน่วยงานเพื่อแบ่งปันความรู้และถ่ายทอดบทเรียนจากวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกด้วยที่ดีขึ้นด้วย

4) การนำสินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตยังโรงงานนอกเขตปลอดอากรไม่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายที่บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หากต้องการนำเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตที่โรงงานนอกเขตปลอดอากรจึงต้องพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการรีไซเคิลพลาสติก เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศษพลาสติกที่เกิดขึ้นและตอบสนองความต้องการของภาคเอกชน ทั้งนี้ กรมศุลกากรควรมีแนวทางและการตรวจสอบติดตามการนำสินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตยังโรงงานนอกเขตปลอดอากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติก

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ในการตรวจพบการกระทำความผิดทางศุลกากรมีทั้งการสำแดงเท็จเป็นสินค้าชนิดอื่นและการปลอมแปลงเอกสาร อีกทั้งยังมีการนำเข้าเศษพลาสติก ขยะอิเล็กทรอนิกส์ หรือสินค้าอื่น ปะปนมากับสินค้าประเภทสินค้าใช้แล้ว จึงยากต่อการตรวจสอบและควบคุมการนำเข้าเศษพลาสติก สอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2560) ในประเด็น กรมศุลกากรจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายศุลกากรให้ทันสมัย โปร่งใส และทันกับสถานการณ์ระหว่างประเทศ และกระบวนการศุลกากรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เพื่อเพิ่มระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการนำเข้า-ส่งออก เพื่อประโยชน์ในการลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน นำระบบ Pre-Arrival Processing มาใช้กับสินค้าทุกตัวเพื่อให้ภาคเอกชนตรวจสอบและดำเนินการยื่นใบขนสินค้าและชำระภาษีอากรได้ก่อนที่สินค้าจะมาถึง ซึ่งจะช่วยลดอัตราการเปิดตรวจสินค้าให้เหลือไม่เกินร้อยละ 20 และสอดคล้องกับ Polner, C. (2010) ในประเด็น การดำเนินการตามขั้นตอนการควบคุมศุลกากรแบบบูรณาการจำเป็นต้องมีกฎหมายที่เหมาะสม ผู้มีอำนาจที่จะอนุญาตให้หน่วยงานศุลกากรร้องขอการยื่นแบบอิเล็กทรอนิกส์ล่วงหน้า ศุลกากรขอข้อมูลจากผู้ส่งออกและผู้ขนส่งเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย นอกจากนี้ขั้นตอนการควบคุมศุลกากรแบบบูรณาการยังเกี่ยวข้องกับการข้ามพรมแดน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานศุลกากรในการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมศุลกากร เพื่อเพิ่มความปลอดภัยโดยรวมและจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ความรู้พื้นฐานทางกฎหมาย

2) การขอใบอนุญาตการนำเข้าเศษพลาสติกต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมากเพื่อจัดส่งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยหลายหน่วยงานแต่ไม่มีความชัดเจนว่าต้องใช้เอกสารใดบ้าง อีกทั้งแนวทางการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกันและไม่มีการบูรณาการเพื่อแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ประกอบการ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการบูรณาการ (หรือความร่วมมือ) สอดคล้องกับ วิชิตร แสงทองล้วน (2561) ในประเด็น การบูรณาการที่ดีจะต้องประกอบด้วยการมีเจ้าภาพมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์เป้าประสงค์พันธกิจที่ชัดเจน รวดเร็ว ลดขั้นตอน แก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพ ประหยัดและเกิดผลสัมฤทธิ์

3) การตรวจปล่อยสินค้ามีหลายกระบวนการและใช้เวลานานเกินไป จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการควบคุมตรวจสอบ และดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ เกิดความล่าช้าทำให้

การนำเข้าส่งออกเกิดค่าใช้จ่ายสูงส่งผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้า สอดคล้องกับอภิญญา วรีฤทธิ์ (2557) ในประเด็น ระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์เกิดปัญหาขัดข้องบ่อยครั้งจากสาเหตุจากระบบอินเทอร์เน็ต ระบบไฟฟ้า หรือจะระบบซอฟต์แวร์ จึงทำให้กิจกรรมการผ่านพิธีการศุลกากรไม่สามารถกำหนดเวลาได้แน่นอน ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของลูกค้า และอาจส่งผลกระทบต่อภาคเอกชนในด้านอื่นๆ เช่น ผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่ง การส่งคืนตู้คอนเทนเนอร์ที่ลานพักตู้ไม่ทันตามกำหนดเวลา

4) ผู้ประกอบการต้องการให้ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมรีไซเคิลเศษพลาสติกให้มากกว่านี้ และสิทธิประโยชน์หรือนโยบายต่างๆควรใช้งานได้จริงเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ เช่น กรณีการห้ามโพลียเอสเตอร์พลาสติก เนื่องจากบางครั้งมีการฉ้อโกงหรือคนงานไม่เพียงพอทำให้การผลิตเดินไม่ได้เต็มประสิทธิภาพทำให้มีวัตถุดิบค้างอยู่ในโรงงานส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของโรงงาน สอดคล้องกับ Masry, E.R. (2019) ในประเด็น แก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในอียิปต์ เริ่มต้นด้วยหลักธรรมาภิบาลในแง่ของความเสมอภาคและความครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะภาคเอกชนและหลักนิติธรรมมีความสำคัญ เนื่องจากต้องมีกฎหมายที่ชัดเจนและกรอบการนำไปใช้อย่างถูกต้อง ต้องส่งเสริมการนำผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

จากการศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่เป็นไปตามระเบียบการบริหารจัดการของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) กฎหมาย ระเบียบ ที่ชัดเจนในการบังคับใช้ และการเผยแพร่แนวปฏิบัติในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นปัจจุบันของกรมศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเองและสามารถดำเนินการได้ตามข้อกำหนดภาครัฐกำหนดไว้โดยไม่เกิดความสับสน สอดคล้องกับแนวคิดของ Akindele (1995) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า การบริหารจัดการภาครัฐเป็นกลไกในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการบริหารภาครัฐเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบการบริหารประเทศ และหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นกลไกในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐ ซึ่งต้องนำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับชลิดา พันธุ์กระวี (2016) ในประเด็น มาตรฐานข้อมูลที่มีความเป็นสากล มีกระบวนการอย่างง่ายที่มีการตอบรับอัตโนมัติที่สามารถอำนวยความสะดวกทางการค้าที่มีความสอดคล้องกับระบบงานของภาคเอกชน และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการเชื่อมโยงและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และไพบุลย์ ผลดี (2020) ในประเด็น ปัจจัยสำคัญที่สามารถส่งเสริมความร่วมมือ องค์กรต้องกำหนดแนวปฏิบัติในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรและเผยแพร่ข้อมูลให้องค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูล มีการจัดเก็บและบริหารข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ

2) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เช่น การพัฒนากระบวนการอนุมัติและการดำเนินการทางศุลกากรในการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อการผลิตในเขตปลอดอากรและส่งออกป้อนราชอาณาจักรเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้ผู้ประกอบการนำเสนอปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ ระเบียบ และนโยบายของกรมศุลกากรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา สอดคล้องกับแนวคิดของ Denhardt (2007) และ Denhardt & Denhardt (2000) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า Denhardt (2007) และ Denhardt & Denhardt (2000) ได้อธิบายถึงการจัดการสาธารณะใหม่คือ กลุ่มของแนวคิดและแนวปฏิบัติรวมถึงการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ และลัทธินิยมธรรมชาติที่ต้องการใช้แนวทางของภาคเอกชนและธุรกิจเป็นหลักในภาครัฐ โดยมุ่งเน้นผู้รับบริการหรือความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก เป็นการบริหารภาครัฐในระบบการปกครองที่ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง

3) การดำเนินนโยบายของกรมศุลกากร โดยพิจารณาทั้งด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า การควบคุมทางศุลกากร การค้าและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และอยู่บนหลักของความเสมอภาคและความครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Gisselquist (2012) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า หลักธรรมาภิบาล ส่งผลต่อความสามารถในการวางแผนและให้เหตุผลในการกำหนดนโยบายตามหลักฐานที่ปรากฏ กล่าวคือนโยบายที่สร้างขึ้นจากสมมติฐานที่แม่นยำและได้รับการทดสอบเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสถาบันทางการเมืองและเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไร และสอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2017) ในประเด็น ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศมีหลายประการ เช่น นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กฎหมายระเบียบ รวมทั้งโครงสร้างองค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบ เป็นต้น

4) การสื่อสารในกระบวนการทำงานด้วยความรวดเร็ว ชัดเจนและตรงประเด็นเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งการสื่อสารระหว่างภาคเอกชนกับหน่วยงานภายในกรมศุลกากร การสื่อสารระหว่างหน่วยงานภายในกรมศุลกากร รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก จะส่งผลให้เกิดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน และการบริการประชาชนมีความชัดเจนและสอดคล้องกัน สอดคล้องกับวิชิตร์ แสงทองล้วน (2018) ในประเด็น ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานแบบบูรณาการและเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ 1) ความเข้าใจของบุคลากรโดยใช้การสื่อสารที่ทั่วถึงเพื่อสร้างความเข้าใจของบุคลากร และมีเป้าหมายการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) สร้างขั้นตอนการอนุมัติ การอนุญาตของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ 3) มีระบบการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจห่วงโซ่คุณค่าเบ็ดเสร็จซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงแผนงานนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้จริง

5) การบริหารทรัพยากรบุคคลควรมีการจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับปริมาณซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีความชำนาญสูง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลในเชิงบวกและมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงาน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Mondy, Noe, & Premeaux (2002) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การใช้งานบุคลากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การทำงานในรูปแบบการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดจนถึงกฎระเบียบของภาครัฐที่มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา องค์กรขนาดใหญ่และขนาดเล็กจึงต้องตระหนักถึงต้นทุนและประสิทธิภาพการทำงานมากขึ้น เรื่องเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสนใจ และสอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2560) ในประเด็น ปัจจัยที่เสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันอย่างหนึ่ง คือ การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ทำงานอย่างสุจริต มีใจให้บริการ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม และประกอบด้วยทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และสอดคล้องกับสุนันท์ชัย ต้นพัฒนา (2561) ในประเด็น การเสริมสร้างความรู้และการจัดการฝึกอบรมสามารถสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจาก การฝึกอบรมช่วยเสริมสร้างความรู้เสริมความมั่นใจ อีกทั้งการมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ และมีแนวปฏิบัติของหน่วยงานซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ จะเป็นปัจจัยส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

6) การบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศุลกากรทั้งภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นการลดต้นทุน ความสูญเสีย และความล่าช้าทางการค้า เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง

ที่ส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีทั้งหน่วยงานที่ไม่ต้องการให้มีการนำเข้าเศษพลาสติก และหน่วยงานที่การสนับสนุนให้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อผลิตวัตถุดิบ ภาครัฐจึงควรมีนโยบายที่ชัดเจนโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน รวมถึงต้องมีการติดตามควบคุมปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง หากเกิดปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนใดต้องมีแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการรองรับที่ชัดเจนเพื่อความโปร่งใสและเสมอภาคแก่ภาคเอกชนทุกรายตามหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับแนวคิดของ Rosenbloom, Kravchuk, & Clerkin (2015) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า หลักการปกครองของรัฐด้วยกฎหมายเป็นตัวกำหนดมาตรฐานความถูกต้องของรัฐตามกฎหมาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบเสริมจากส่วนอื่นๆ รวมถึงความรับผิดชอบต่อความเป็นประชาธิปไตย การเป็นตัวแทน ประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญและสิทธิ ผู้ดูแลระบบ ควรนำกระบวนการทางกฎหมายมาใช้ที่เหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อคุ้มครองหรือเคารพสิทธิส่วนบุคคล มีความเป็นธรรมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐและเอกชน และสอดคล้องกับไพบูลย์ ผลดี (2563) ในประเด็น ปัจจัยสำคัญที่สามารถส่งเสริมความร่วมมือ องค์กรต้องกำหนดแนวปฏิบัติในกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรและเผยแพร่ข้อมูลให้องค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูล มีการจัดเก็บและบริหารข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ และยังสอดคล้องกับ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว กรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย (สมเดช มุงเมือง 2557) ศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่มีประสิทธิภาพ. พบว่า การขาดแคลนแรงงานที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานประกอบการการจ้างแรงงานต่างด้าวและผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อแรงงานไทยมากกว่าแรงงานต่างด้าว และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (วิณะชัย สีบศิริบุษย์ และสีบพงษ์ สุขสม.2564) ด้านข้อมูลส่วนบุคคลสังคมไทยยังคง มีความละเอียดอ่อนในด้านการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพราะเกิดจากความไม่เชื่อมั่นในระบบของ หน่วยงานภาครัฐว่าจะสามารถมีการบริหารจัดการข้อมูลไม่ใหรั่วไหลได้มากนักน้อยเพียงใด ดังนั้น ภาครัฐจะต้องมีการจัดการการรักษาความปลอดภัย ด้านข้อมูลให้กับประชาชนจนเป็นที่ยอมรับได้ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ณัฐพิมล ฉัตรนิตกุล และสมเดช มุงเมือง 2563.) องค์ประกอบด้านนโยบายภาครัฐ ด้านงบประมาณมีข้อจำกัดเรื่องการจัดตั้งงบประมาณให้ครอบคลุมถึงสหกรณ์นอกภาคเกษตร ด้านบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอกับการกำกับดูแลสหกรณ์ทั่วประเทศ ด้านกฎระเบียบมีความล้าหลังไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน.

2) การนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการทำงานเพื่อการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูล เช่น ระบบการควบคุมการนำเข้าและเคลื่อนย้ายสินค้า ระบบการตรวจสอบและจัดเก็บภาษี ระบบควบคุมทางศุลกากร ระบบบริหารความเสี่ยงเพื่อตรวจสอบสินค้าที่อาจหลีกเลี่ยงภาษี หรือข้อห้ามข้อจำกัดในการนำเข้า รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับด้วย ซึ่งจะเพิ่มความโปร่งใสรวดเร็ว และถูกต้องในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกด้วยที่ดีขึ้น สอดคล้องกับชลิดา พันธกระวี (2559) ในประเด็น หน่วยงานภาครัฐต้องทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการอนุมัติอนุญาตทุก 5 ปี เพื่อเป็นการพิจารณาหาแนวทางในการต่ออายุใบอนุญาตแบบ

อัตโนมัติและติดตามตรวจสอบการใช้งานระบบเพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนให้กับประชาชน ซึ่งการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลเอกสารที่จำเป็นทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถพัฒนาเป็นระบบ Trade Gateway เพื่อใช้ในการให้บริการการนำเข้า-ส่งออก ควรจัดให้มีศูนย์การจัดเก็บข้อมูลของประเทศและการบริหารเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับเชื่อมต่อกับประเทศคู่ค้าหรือเป็นข้อมูลในการจัดทำใบขนสินค้าในกระบวนการศุลกากรไร้เอกสาร ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ NSW (National Single Window) อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลมาตรฐานการจัดเก็บและบริหารจัดการฐานข้อมูลของประเทศเพื่อให้เป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2560) ในประเด็น ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วยปัจจัยและแนวทางพัฒนา เช่น การ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้งานเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับระบบต่างๆ ของกรมศุลกากร โดยเฉพาะสำหรับการตรวจปล่อยสินค้า การทบทวนภายหลังการตรวจปล่อยสินค้า และนำระบบ Intelligence มาใช้เพื่อเป็นเพิ่มศักยภาพการควบคุมทางศุลกากรและเป็นการอำนวยความสะดวกต่อภาคเอกชน พัฒนาศักยภาพเพื่อให้ทำงานอย่างสุจริต มีใจให้บริการ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม และประกอบด้วยทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติ รวมถึงการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและประเมินผลการดำเนินการ สรรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงประสิทธิภาพทุกกระบวนการงานศุลกากรที่เกี่ยวข้อง

3) การฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเศษพลาสติก รวมถึงการจัดการองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อแบ่งปันความรู้และถ่ายทอดบทเรียนจากวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกด้วยที่ดีขึ้นด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ Mondy, Noe, & Premeaux (2002) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การใช้งานบุคลากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การทำงานในรูปแบบการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดจนถึงภาวะเปราะบางของภาครัฐที่มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา องค์กรขนาดใหญ่และขนาดเล็กจึงต้องตระหนักถึงต้นทุนและประสิทธิภาพการทำงานมากขึ้น เรื่องเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2017) ในประเด็นปัจจัยที่เสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันอย่างหนึ่งคือ การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ทำงานอย่างสุจริต มีใจให้บริการ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม และประกอบด้วยทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และสอดคล้องกับสุนันท์ชัย ต้นพัฒนา (2018) ในประเด็น การเสริมสร้างความรู้และการจัดการฝึกอบรมสามารถสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการฝึกอบรมช่วยเสริมสร้างความรู้เสริมความมั่นใจ อีกทั้งการมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ และมีแนวปฏิบัติของหน่วยงานซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ จะเป็นปัจจัยส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

4) การนำสินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตยังโรงงานนอกเขตปลอดอากรไม่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายที่บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หากต้องการนำเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตที่โรงงานนอกเขตปลอดอากรจึงต้องพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการรีไซเคิลพลาสติก เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศษพลาสติกที่เกิดขึ้นและตอบสนองความต้องการของภาคเอกชน ทั้งนี้ กรมศุลกากรควรมีแนวทางและการตรวจสอบติดตามการนำสินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตยังโรงงานนอกเขตปลอดอากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติก สอดคล้องกับแนวคิดของ Denhardt (2007) และ Denhardt & Denhardt (2000) ที่เสนอแนวคิดไว้ว่า การจัดการสาธารณะใหม่คือ กลุ่มของแนวคิดและแนวปฏิบัติรวมถึงการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ และลัทธินิยมธรรมชาติที่ต้องการใช้แนวทางของภาคเอกชนและธุรกิจเป็นหลักในภาครัฐ โดยมุ่งเน้นผู้รับบริการหรือความ

ต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก เป็นการบริหารภาครัฐในระบบการปกครองที่ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสอดคล้องกับThornhill & van Dijk (2010) ในประเด็น โครงสร้างลำดับชั้นและแนวทางในการดำเนินนโยบาย จากบนลงล่างไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาที่ผู้กำหนดนโยบายต้องเผชิญอีกต่อไป การบริหารภาครัฐมีแนวทางที่เน้น ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางมากขึ้น องค์กรสาธารณะต้องได้รับการออกแบบใหม่ โดยให้ความสำคัญกับความเป็น ผู้นำด้านนวัตกรรมและการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรเพื่อให้การบริการสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับชัยยุทธ คำคุณ (2017) ในประเด็น ปัจจัยที่มีผลต่อการ เสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศที่สำคัญ 2 ประการคือ ประการแรก ความคาดหวังของ ชุมชนการค้าและนโยบายของรัฐในการส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการทาง ศุลกากรทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ประการที่สอง ระบบหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมศุลกากรจำเป็นต้อง ปรับปรุงกฎหมายศุลกากรให้ทันสมัย โปร่งใส และทันกับสถานการณ์ระหว่างประเทศ และกระบวนการ ศุลกากรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ การออกหลักเกณฑ์เงื่อนไข ข้อปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายศุลกากร การพัฒนา กระบวนการศุลกากรเพื่อเพิ่มระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการนำเข้า-ส่งออกภายใต้ข้อตกลงว่า ด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าควร ขณะเดียวกันก็ควรพัฒนาระบบ Intelligence เพื่อเป็นเพิ่ม ศักยภาพการควบคุมทางศุลกากรและเป็นการอำนวยความสะดวกต่อผู้ประกอบการด้วย

สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

ด้านปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ ของกรม ศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้แก่ 1) การตรวจพบการกระทำความผิด 2) การขอใบอนุญาต การนำเข้าเศษพลาสติกต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมาก 3) การตรวจปล่อยสินค้ามีหลายกระบวนการและใช้ เวลานานเกินไป และ 4) ผู้ประกอบการต้องการให้ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมรีไซเคิลเศษพลาสติก ให้มากกว่าเดิม ด้านปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ เป็นไปตามระเบียบการบริหารจัดการของกรมศุลกากรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้แก่ 1) มีกฎหมาย ระเบียบ ที่ชัดเจน 2) พัฒนาคุณภาพการให้บริการ 3) ดำเนินนโยบายของกรมศุลกากร 4) สื่อสารใน กระบวนการทำงานด้วยความรวดเร็ว 5) บริหารทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและมีความชำนาญสูง และ 6) บุคลากรและการเชื่อมโยงข้อมูล ด้านแนวทางการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็น วัสดุใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ 1) ต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน 2) นำนวัตกรรมทางเทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อการบูรณาการและการเชื่อมโยงข้อมูล 3) ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเศษ พลาสติก 4) พิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการรีไซเคิลพลาสติก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภาครัฐควรบูรณาการการทำงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการกำหนดนโยบายที่ ชัดเจนในการนำเข้าเศษพลาสติก ควรดำเนินนโยบาย โดยพิจารณาทั้งด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า การควบคุมทางศุลกากร การค้าและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และอยู่บนหลักของความเสมอภาคและความ ครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ กรมศุลกากรควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ต้องตรวจสอบติดตามการนำ สินค้าประเภทเศษพลาสติกออกจากเขตปลอดอากรไปผลิตยังโรงงานนอกเขตปลอดอากรอย่างใกล้ชิด และควร จัดหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับเศษพลาสติกอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยการบริหารจัดการการนำเข้าสินค้าประเภทอื่น

ของกรมศุลกากร และควรมีการวิจัยลักษณะการบริหารจัดการการนำเข้าเศษพลาสติกเพื่อแปรสภาพเป็นวัสดุใหม่ในประเทศต่างๆ

References

- Pollution Control Department. (2008). Practical manual for controlling the transboundary movement of waste.Danger according to the Basel Convention. Bangkok : Limited Partnership Idea Square.
- Customs Department. (2018). Customs Department Announcement No. 115/2018 dated 8 May 2018 regarding criteria, procedures and conditions for performing customs procedures for importing or releasing goods. Storage of loading and unloading inspection and control in the free zone. search date March 31, 2021 from: <https://rb.gy/nbvmnb>
- Nathamploy, C. (2020). New government management approach. Rajamangala Journal of Liberal ArtsSuvannabhumi. 2(2), May-August. 461-470.
- Pankrawee, C. (2016). Guidelines for linking and integrating government data in providing services.Import-export. National Defense Course. Class 57. Academic year B.E.2014-2015.
- Khamkhun, C. (2017). Guidelines for the development of customs processes to strengthen the capacity of competitiveness of the country. National Defense Course. Class 59. Academic year 2016-2017.
- Supha, P. (2019). Public Policy and Planning for the Management of Public Sector Organizations. Capital Sri Ayutthaya: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (Electronic book). 224-257.Retrieved 10 November 2020 from <http://anyflip.com/ahqe/utxx>.
- Phondee, P. (2020). Cooperation between the public sector and the private sector with minimum security.For factories producing products exported abroad. (Dissertation in Doctor of Philosophy). Graduate School Western University.
- Saengthongluan, W. (2018). Guidelines for integrating the work of both government agencies.Provincial central and local areas in the province. National Defense Course. modelNo. 60. B.E. 2017-2018.
- Tanpattana, S. (2018.). Efficiency in the performance of customs officials: Case Study of Customs Service Division 1, Bangkok Port Customs Office. (Independent research Master of Public Administration degree). Ramkhamhaeng University.
- Mungmuang, S.(2014).Management of foreign workers: case study Chiang Rai Province. School of Social Sciences, Chiang Rai Rajabhat University. Journal of Academic Social Studies, Year 7, Issue 2, February – May 2014 (pages 1-18)

- Wareerit, A. (2014). Evaluating the Efficiency of a Wireless Customs Clearance System. Document. (Thesis work for the Master of Science degree program). Burapha University.
- Akindele, S. T. (1995). “**The Issue of Macro-Paradigmatic Influence in Comparative Political Analysis: A Critical Assessment**” in Akindele, S.T. and Ajila, C.O. (eds.), Contemporary Issues in the Social Sciences, Ile-Ife: Transcandle Media Ltd Chapter Five. 47-62.
- Denhardt, R. B., Denhardt, J. V. (2000). The New Public Service: Serving Rather than Steering. **Public Administration Review**. 60(6), 549-566.
- Denhardt, J. V. (2007). **The new public service: serving, not steering**. New York: M.E. Sharpe, Inc.,
- Gisselquist, R. M. (2012). **Good governance as a concept, and why this Matters for development policy**. WIDER Working Paper. No. 2012/30, ISBN 978-92-9230-493-5. The United Nations University World Institute for Development Economics Research (UNU-WIDER). Helsinki.
- Polner, C. (2010). Coordinated border management: from theory to practice. **World Customs Journal**. 5(2), 49-64. Retrieved February 12, 2021. From: <https://rb.gy/x96u9z>.
- Masry, R. E. (2019). **Good governance and integration for sustainable municipal solid waste management: a case study of Egypt**. (Master’s thesis), the American University in Cairo. AUC Knowledge Fountain. Retrieved February 12, 2021. From: <https://fount.aucegypt.edu/etds/805>.
- Mondy, R. W., Noe, M. R., & Premeaux, R. S. (2002). **Human Resource Management**. (8th edition), New Jersey: Prentice Hall.
- Rosenbloom, D.H., Kravchuk, R. S. & Clerkin, R. M. (2015). **Public Administration: Understanding Management, Politics, and Law in the Public Sector**. 8th Edition Solution Manual. New York: McGraw-Hill.
- Thornhill C. and van Dijk., G. (2010). Public Administration Theory: Justification for Conceptualization. **Journal of Public Administration**. 45(1.1), June, 95-110. Retrieved February 12, 2021. From: <https://bit.ly/3wyOt11>.

